

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Judiciis Ecclesiasticis Ad Germaniæ Catholicæ
Principia Et Usum**

De iudiciis criminalibus

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii [u.a.], 1766

Titulus XIX. De Sacrilegiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68185)

cet 27.). Hæc & similia alia intelligenda sunt, si perjurium ordine judiciario comprobatum, aut notorium sit: extra notorietatem facti vel juris, non deberet, qui ejusmodi reatum contraxit, post peractam poenitentiam in jam susceptis, vel suscipiendis ordinibus impediri (28.). Varios casus, in quibus ille, qui contra juramentum videtur agere, reatum perjurii non contrahat, retulimus in priori opusculo de Jurjurando.

TITULUS XIX.

DE SACRILEGIIS.

Conf. Lib. V. Decretal. Tit. XVII.

§. 232.

Sacrilegiam

SACRILEGIUM ex primæva nominis sui etymologia significat furtum rei sacræ: extendi tamen solet hoc nomen ad significandam quamlibet injuriam aut violationem rei sacræ, ita ut omne peccatum contra religionem dici possit sacrilegium. Cum autem per rem sacram hoc loco non

27.) C. 7. XXII. q. 4.

28.) C. ult. de Tempor. ordinat.

non intelligatur ipse DEUS, sed creaturæ publica autoritate ad DEI cultum destinata; hinc per sacrilegium solemus intelligere crimen, quo ejusmodi creaturæ impie tractantur. Hæc sacrilegii qualitas potest afficere ferme omnia crimina, quando committuntur cum violatione Ecclesiarum aut rerum sacrarum. Duo exinde sequuntur effectus, primus quidem quod ejusmodi crimen, alias ad forum seculare pertinens, fiat fori mixti, ac etiam subjaceat cognitioni Judicis Ecclesiastici. Alter effectus est, quod crimen sacrilegio infectum majori pœnæ subjaceat. Patebit hoc ex iis, quæ de variis criminibus in subjunctis titulis dicentur. Hoc loco annotare lubet, quas notiones de sacrilegiis præbeant Leges Civiles & Canones: subjungemus pœnas in his statutas.

§. 233. Definitur sacrilegium *Vio- Personatio rei sacræ, ut sacræ est, scilicet le;* quantum repugnat cultui Divino, ad quem res est destinata. Igitur committitur sacrilegium contra personam, contra locum, & contra alias res cultui Divino dicatas: adeoque est personale, locale, & reale. Sacrilegium
per-

personale est violatio personæ sacrae, id est, per sacros Ordines, vel per statum religiosum, ejusve aliquam participationem ad cultum Divinum dicatae. Fit autem hæc violatio per violentam manuum injectionem contra privilegium Canonis 29.); pertrahendo personas Ecclesiasticas ad forum Judicii secularis; exigendo ab iisdem tributa; per luxuriam exercitam a persona vel cum persona sacra 30.).

Locale;

§. 234. *Sacrilegium locale* est violatio loci sacri seu religiosi, exercendo actum in Ecclesia, quo ipsa polluitur 31.); utendo Ecclesia, seu vulgari quodam loco ad actus profanos, præsertim in se peccaminosos, uti furtum, occisionem &c.; violando immunitatem loci sacri, per violentam effractionem aut spoliationem Ecclesiæ, item per violentam abtractionem personæ ex loco sacro, in quem tanquam in asylum confugit. *Supra Tit. III.*

§. 235.

-
- 29.) C. si quis suadente. XVII. q. 4.
 30.) De sacrilego concubitu dicetur ad tit. de criminibus carnis.
 31.) Vid. dicta de Jur. rer. Eccles. sect. I. tit. 3.

§. 225. Sacrilegium *reale* est viola- *Reale.*
tio rei sacræ, distincta a personis &
locis sacris: per abusum sacramen-
torum; per profanationem vasorum
sacrorum; per inhonationem sa-
crarum reliquiarum aut imaginum;
per abusum S. Scripturæ ad confir-
mandos errores, ad jocos, cantus
lascivos; per defraudationem deci-
marum. Quamvis sacrilegium po-
tissimum fiat per actum positivum,
& specificetur a materia, circa quam
committitur, sæpe tamen est pecca-
tum omissionis, uti sacrum fontem
baptismalem non servando immunem
a sordibus, sacra vasa non purgare,
lavare &c. De his & similibus vi-
deantur Theologi Morales 32.)

§. 236. Ex his satis intelligimus,
quid nomine sacrilegii, vel criminis
sacrilegi, sacri Canones intelligant.
Si aliorum jurium & populorum sen-
sum de sacrilegio inquiremus, repe-
riemus imprimis apud antiquissimos
autores latinos & græcos, nefandis-
simis quibusque sceleribus notam sa-
crilegii inustam esse, quem loquendi
modum

*Varie
nominis
hujus ac-
ceptiones*

32.) In Jure Canonico de hac re tractatus
ad C. 2. de Cust. Euchar.

modum etiam Sancti Patres non raro usurparunt 33.). Si specialiorem Sacrilegii acceptionem consideremus, prout illud in rebus sacris consistit, etiam hoc sensu non eadem apud omnes erit criminis istius indoles: cum enim res sacræ respectum ad religionem habeant, mirum non est, varias formari Sacrilegii Ideas inter illos, qui varia religione utuntur. Quod uni pium videtur, alteri sacrilegum est. Manendo intra limites Germaniæ nostræ, quamvis Protestantes dictamina Juris Canonici in Judicialibus frequenter amplectantur, in crimine tamen Sacrilegii multum discrepant: parum nostra refert, an illi suas Ecclesias, earumque ministros rebus sacris aut profanis annuerent, ac eorum violationem a sacrilegio absolvant: modo a calumniis abstineant, quando principia Catholicorum referunt. Nequis igitur,

33.) CICERO in Philipp. XII. eadem ab Antonio sibi metuens, ait: *nunquam profecto a me sacrilegas manus atque impias abstinabit.* ARNOBIUS adversus Gentes lib. 4. m. fol. 140. sacrilegæ mentis esse dicit, insignibus maledictis ejuspiam famam carpere.

tur, legendo Tractatus A catholicorum de Jure Criminali scribentium, oppositas doctrinas confundat, sciendum est, per sacrilegium proprie & stricte dictum apud illos intelligi *furtum rei sacrae*, ita ut furtum a sacrilegio tantum distinguant quoad materiam ablatam, & graviolem poenam. Ex ipsorum igitur sententia Sacrilegium est *contrectatio fraudulosa rei sacrae lucri faciendi animo facta*.

§. 237. In dubio autem, quænam ^{Pœne antiquiores,} res dicantur *sacrae*, non licet insistere textibus Legum Civilium, cum Romani Ethnici pro sacris habuerint, quæ inter Christianos hoc nomen non merentur. Id tamen notandum, istis Legibus distingui inter Sacra publica & privata: pro sacrilegis habent, qui *publica sacra compilaverunt: at qui privata sacra, vel ediculas incustoditas tentaverunt, amplius quam fures, minus quam sacrilegi merentur* 34.): Sacrilegi autem Jure Digestorum *capite puniuntur* 35.). Jure Codicis Imperatores magis erant solliciti de sua

T Maje-

34.) L. 9. §. 1. ff. ad Leg. Jul. peculat.

35.) L. 9. princ. ibid.

De Judic. Crim.

Majestate, cujus violatio aut contemptus pro sacrilegio habebatur. Sic dicitur 36.) Sacrilegium committi ab his, qui temeraria usurpatione Principum statuta violare tentant: item qui in dubium revocant, an is dignus sit, quem Imperator ad dignitatem aliquam elegerit 37.). Quae autem statuunt Imperatores pro conservanda propria Majestate, multo magis statuta volunt pro reverentia Divini Numinis. Hinc Sacrilegi dicuntur, qui *divinae legis sanctitatem, aut nesciendo omittunt, aut negligendo violant* 38.): item qui confugientem ad sanctam Ecclesiam inde propria auctoritate abstrahunt 39.).

§. 238.

36.) L. ult. C. de privileg. eor. qui in Sacro palat. milit.

37.) L. 3. C. de Crim. Sacrileg. Ne occasio sit saepius incidendi in hanc speciem Sacrilegii, hinc qui assumunt ad supremum Tribunal Caesarei Consilii Aulici, debent se Examini subijcere, & Acta Causae definitive conclusae absque alterius opera referre. Vid. Ordinatio Consil. Aul. Caesat. tit. 1. §. 3. in fin. quae additio est nova.

38.) L. 1. C. de crim. sacrileg.

39.) L. 2. C. Ibid.

§ 138. Deveniendō ad recentiores *Et recentiores*
Leges, Constitutio Criminalis CAROLINAE
LI V. quæ hodie in Judiciis criminalibus *furti sacrilegi:*
secularibus præcipuam autoritatem
habet, adhibet distinctionem
furti ex Jure Canonico, scilicet quan-
do aufertur res sacra ex loco sacro;
vel res sacra ex loco non sacro; vel
denique res non sacra ex loco sacro.
De hac ultima specie Leges Civiles
statuunt, res privatorum, si in ædem
sacram depositæ, subreptæ fuerint,
furti actionem, non sacrilegii esse:
pro conciliandis Legibus dici potest,
sacrilegii crimen tunc esse, quando
ad auferendam rem profanam janua
templi, aut Sacristiæ violenter ef-
fringatur, vel mala arte & prohibitis
instrumentis, aperiatur 40). Ejus-
modi furtorum exempla varia refe-
runtur in Legibus, addita determi-
natione pœnæ. Si quis surripit Hie-
rothecam, cui consecrata hostia est
inserta, pœna ignis in sacrilægum
furem constituitur: qui alia vasa sa-
cra, calices, patenas, reliquiarum
capsas cum vel sine reliquiis aufert,
pro qualitate rei vel vivus exuritur,
T 2 vel

40.) Const. Crim. Carol. arat. 174.

vel furca suspenditur, vel perpetuo exilio mulctatur. Qui ceram, mapas, eleemosynas, & similia ex templo sine effractione aufert, puniendus est, sicut fur rerum profanarum, ita tamen ut furta ex templo facta non tam facile clementiam seu mitigationem poenæ impetrent, ac alia furta profana 41.). Imperatores SEVERUS & ANTONINUS quemdam Clarissimum Juvenem, cum inventus esset arculam in templum poneret, ibique hominem includere, qui post clausum templum de arca exiret, & de templo multa subtraheret, & se in arculam referret, convictum in Insulam deportaverunt 42.).

Et aliorum sacrilegiorum.

§. 239. In Jure Decretalium Sacrilegium dicitur violatio rei sacræ; publica autoritate ad Dei cultum destinatæ. Hæc sacrilegii qualitas potest afficere varia crimina, quando committuntur cum violatione Ecclesiarum aut rerum sacrarum. Unde redibit infra sermo de ejusmodi criminibus. Bene observandus est textus 43.), ubi statuitur, quod Ecclesiarum

41.) Ibid.

42.) L. 10. §. 1. ff. ad Leg. Jul. pecul.

43.) C. 8. de for. comp.

fiarum Restores malefactores suos, qui sacrilegi sunt censendi, possint, sub quo maluerint, Judice convenire; id est, quod crimina, quæ juxta dicta rationem sacrilegii induunt, sint mixti fori 44.). Tales malefactores sacrilegi censentur invasores rerum, quæ Ecclesiis pro remedio peccatorum collatæ sunt, vel relictæ, aut eis justo alio modo acquisitæ, quæ aliis usibus applicari valde iniquum est 45.). Communis sacrilegi pœna est, ut sciat, se communione privatum 46.), ita ut post trinam admonitionem, si legitime non satisfecerit, publice vitandus denuntietur 47.).

T 3 TITU.

44.) Vid. BARBOSA & FERMOSEN. ad dict. C. 8.

45.) C. 16. de for. comp.

46.) C. 21. XVII. q. 4.

47.) Impias quasdam profanationes sacrorum in templis Protestantium refert LEYSERUS Vol. 9. specim. 620. ex Theatro Europæo tom. 12. ad ann. 1681. fol. 385. item ineptas rationes aufferendi Clericis bona superflua absque sacrilegio ex FRIDERICO II. & PAULO SARPIO.